

Posudek oponenta

Diplomová práce: **Scénická realizace nedramatického textu**

Diplomant: **Adam Svozil**

Oponent práce: Mgr. Daniel Hrbek, Ph.D.

Adam Svozil se ve své práci zabývá, jak prozrazuje už její titul, scénickou realizací nedramatického textu. Diplomovou práci strukturuje do dvou hlavních částí.

V té první, kterou nazývá "TEORETICKÁ ČÁST", se nejdříve snaží shrnout teoretická východiska, o která opírá své myšlení a uvažování o inscenování nedramatického textu. Zabývá se tak fenoménem dramatickosti a scéničnosti a zastavuje se u vztahu mimeze a diegeze, hlouběji se zamýšlí nad jejich principy, aby se následně na chvíli zastavil u "diegetických tendencí v divadle 20. a 21. století". Zde se přirozeně věnuje Brechtovi a epickému divadlu, zajímá ho mimo jiné gestus, zvláštní pozornost pak věnuje efektu zcizení. V další podkapitole pak uvádí do kontextu tzv. performativní obrat, jako předpoklad vzniku divadla postdramatického. Zvláštní kapitolu pak věnuje fenoménu Storytelling.

Druhá část práce, kterou Svozil nazývá "REFLEXE KONKRÉTNÍCH SCÉNICKÝCH REALIZACÍ", rekapituluje teoretické a praktické poznatky na příkladech dvou diplomantových režii: absolventské inscenace hry Dennise Kellyho *Rituální vražda Gorge Mastromase* v Divadle DISK (premiéra 3. dubna 2015) a inscenace hry Ivana Vyrypajeva *Iluze* v profesionálním provozu DJKT v Plzni (premiéra 1. dubna 2017).

Svozil diplomovou prací prokazuje, že jeho dosavadní poznatky jsou podepřeny seriózním studijním výzkumem, o čemž svědčí nejen uvedení odpovídající zdrojové literatury, ale především její užití v kontextu jeho vlastního myšlení a výkladu. V tomto slova smyslu jde dokonce o práci vyzrálou a pozoruhodnou. Stejně tak musím konstatovat, že druhá část práce, kde by mohl diplomant lehce sklouznout k pouhému popisu tvorby inscenace, je tematicky dostředivá; je slibné, s jakou stylistickou zručností, schopností a obsažností vybírá Svozil z praxe jen ty momenty, které dokazují jeho předešlé teoretické závěry a dokládají jeho schopnost je v praxi využít. Ve vyjadřování je Svozil přesný, věcný, snaží se o maximální úspornost. I díky tomu jde o práci čtivou, ve které je uvedeno přesně to, co uvedeno být má. Do jisté míry připomíná pečlivá organizace a čistý styl písemné práce i Svozilův styl režijní (alespoň jak jsem měl možnost ho do této chvíle poznat). Práci považuji za hodnou pozornosti a doporučuji ji k obhajobě.

Otázky:

Na straně 48 své práce uvádíte, že nejdůležitějším poznatkem, který si ze zkoušení absolventské inscenace do své další praxe odnášíte, je *“...princip použití vyprávěného textu jakožto nástroje, jimž se postava snaží ve fikčním světě čehosi dosáhnout. Je-li jednání chápáno jako snaha o proměnu fikčního světa..., ...a je-li vyprávění prostředkem tvorby tohoto světa..., pak se ve chvíli, kdy jsou postavy zároveň vyprávěči a chtějí proměnit fikční svět prostřednictvím vyprávění, toto vyprávění stává jednáním. Hranice mimeze a diegeze, vnitřní a vnější komunikace se v takovéto situaci hroulí, vyprávění se stává smíšeným a diegetický text se stává pobídkou pro režijně hereckou fabulaci a jevištní rozehraní. Tento postup se během zkoušení ukázal jako určující pro celou inscenaci a považuji jej za zcela klíčový pro scénování vyprávěných her”*.

Jak jste tento princip užil při inscenování hry Barbory Hančilové Kamarádi, který pracuje s principy dramatického i vyprávěného textu. Můžete na příkladech rozvést, jak jste zde tento postup realizoval?

Bylo pro Vás jako pro režiséra Kamarádů výhodou, že jste mohl aktivně a mnohdy zásadním autorským způsobem vstupovat do textu, do jeho do struktury a vyprávění?

Možné podotázky:

Vyplývají z Vaší dosavadní režijní zkušenosti nějaké obecnější nároky na hereckou složku? (V kapitole o zkoušení hry Ivana Vyrpajeva Iluze naznačujete, že herci měli během zkoušení pochybnosti o principu inscenování či formě hry. Byla z tohoto hlediska práce v profesionálním prostředí těžší než se spolužáky v DISKu? Jak důležitou součástí Vaší koncepce či vize je vlastní tvůrčí (a třeba i autorský či autorsko-režijní) vklad herce, do jaké míry počítáte s jeho kreativní spoluúčastí na procesu tvorby inscenace?

Má podle Vás režisér v rámci interpretace právo měnit inscenační úpravou charakter a povahu díla autora textu? Jaká byla v tomto ohledu spolupráce s autorkou Kamarádů, Barborou Hančilovou?